

sem történik. Az egész egyházban használatos egyetemes naptárba csak azoknak a szenteknek a nevét vették fel, akik időben és térben a keresztény életszentség minden típusát képviselik. Az új naptár 25 római, 37 olasz, 16 francia, és 11 spanyol szentről emlékezik meg, és a japán, a kanadai, az ugandai, az óceániai és a délamerikai egyházak vértanúi és szentjei is helyet kaptak az új naptárban. A püspöki karokra hárul a feladat, hogy az egyes egyházak sajátos ünnepeit meghatározzák.

Bár az új rend 1970. jan. 1-én életbe lép, követése csak akkor lesz kötelező, amikor az új misekönyv és az új breviárium is minden pap által beszerezhető lesz. Az 1970-es év liturgiai naptárát még úgy állítják össze, hogy mind a régi, mind az új rendet követni lehessen.

O. M.

A SZERZETESUJONCOK NEVELÉSE UGYÉBEN KIADOTT UTASÍTÁS *

Ennek bevezető része egyrészt kiemeli, hogy a zsinat tanítása szerint a szerzetes intézmény, bár nem alkotja a hierarchiai szervezet részét, mégis az egyház életének lényeges eleme és szentségének kifejezője, táplálója; másrészt a bevezető rámutat arra, hogy a zsinat a rendek reformját is előírta, ez pedig a szerzetesek életét szabályozó törvények módosítását is megkívánja. A reformokat az egyes rendekben a legfőbb törvényhozó testület, a nagykáptalan határozza meg. Új törvények is szükségesek, de korunkban akkora a fejlődés és annyi a változás, hogy nem lehet „a priori” megállapítani, hogy mi fog beválni, milyen előírásoknak lesz igazi haszna. A szerzetesek ügyeit intéző római kongregáció a rendek reformkáptalanjai részéről beérkezett javaslatok és a rendfőnökök uniójának az előterjesztése alapján úgy döntött, hogy a szerzetesujoncok nevelését szabályozó egyházi előírásokon kiserletképpen változtat.

A kongregáció utasításának két része van. Az első rész azokat az alapelveket foglalja magában, amelyek szerint a második részben található normákat meghatározzák. A z e l s ő r é s z először is leszögezi, hogy az utasítás bő teret enged az egyes rendeknek, hogy az új normákat sajátos körülményüknek megfelelően alkalmazzák. Az egyházban női és férfirendek működnek, ezek vagy a szemlélődésnek élnek, vagy apostolkodnak. Tehát másként kell nevelni a női rendek fiataljait, mint a férfirendekét, és másképpen azokat,

* *Sacrae Congregationis pro Religiosis et Institutis saecularibus, Instructio de accommodatione renovatione institutionis ad vitam religiosam ducendam.* (Az instrukció latin szövegének kezdőszavai: „Renovationis causam...”)

akik a szemlélődésnek szentelik életüket, mint azokat, akik az apostoli életre vállalkoznak. Korunk fiataljai egészen más körülmények között élnek, mint az előző koroké. Eddig az volt az előírás, hogy az újonc idő eltelte után a fiatalok időleges fogadalmat tettek és csak több év elteltével került sor az örök fogadalomra. A kongregáció utasítása most lehetőséget nyújt arra, hogy az időleges fogadalom helyett a fiatalok valami más formában kötelezzék el magukat. A szegénység, tisztaság és engedelmisség fogadalma a szerzetes életnek lényeges eleme. A fogadalom lényegét a kongregációnak ez az engedélye semmiképpen sem érinti, ha megengedi, hogy az időleges fogadalom helyett más módon kötelezzék el magukat a fiatalok; ezt csak azért teszi, mert számol a mai fiatlaság sajátos lélektani helyzetével. Mivel korunk fiataljai nem egyszer olyan környezetből jelentkeznek a szerzetesi életre, amely merőben különbözik attól a világtól, amelybe belépnek, ezért ajánlatos, hogy a szó szoros értelmében vett újoncidő előtt kellő nevelésben részesüljenek.

Ennek a vallási-lelki nevelésnek a célja nemcsak az, hogy a szerzetbe készülő fiatal hivatására fényt derítsen, hanem az is, hogy az illető vallási-lelki műveltségét kiegészítse, a hiányokat ezen a téren pótolja. Az újoncidőt a jelentkező csak akkor kezdje meg, amikor már világosan látja, hogy mire akar vállalkozni és teljesen szabadon vállalja is a szerzetesi életformát. A ma mutatkozó sok válság oka éppen az, hogy az illetők éretlen fejjel léptek a szerzetbe. Az újoncéletre való előkészítésnek annál hosszabbnak és intenzívebbnek kell lennie, minél kevesebb volt a kereszténységből abban a környezetben, ahol a jelentkező eddig élt. Mert olyan fiatal, aki merőben vallástalan környezetben nőtt fel és a kereszténységről vajmi keveset tud, csak igen nehezen képes beilleszkedni a szerzeteséletnek az evangéliumi lelkiséggel áthatott világába. A tapasztalat továbbá azt mutatja, hogy minél jobb valakinek a képzettsége, annál több hiányt mutat vallási műveltsége.

Egyes rendeknek eddig is voltak kissozemináriumai, ezekben azokat a fiatalokat nevelték, tanították, akik az illető rendbe szándékoztak lépni. A fiatalok a középiskola után egyenesen az újoncházba kerültek. A kongregáció utasítása az eddig követett gyakorlattal szemben azt ajánlja, hogy a kissozemináriumokban nevelt fiatalokat, mielőtt az újoncidőt megkezdénék, próbálják ki, és csak akkor engedjék az újoncházba, amikor megbizonyosodott, hogy az illetők minden szempontból érettek.

Ezek után a szerzetesek ügyelt Intéző kongregáció utasítása az újoncok nevelésének a problémáira tér. Az apostoli rendek legnagyobb problémája ezen a téren az, hogy mint neveljék úgy a fiatal szerzeteseket, hogy azok életében az apostoli munka és a szemlélődés egységet alkosson. Először is azt kell megértetni, hogy a lelkiélet minden apostoli munka alapja. Lelkiélet nélkül senki sem lehet jó apostol, de szerzetes sem. A lelkiiség próbája pedig éppen az apostoli tevékenység. Ezért az újoncokat e szempontból is ki kell próbálni. Adjanak nekik lehetőséget arra, hogy a rend apostoli munká-

jába bizonyos időre, bizonyos fokban bekapcsolódnak. Az utasítás következő szakaszában avval a kérdéssel foglalkozik, hogy mikor engedjenek valakit örök fogadalomhoz. A szükséges érettségnek a jele, ha valaki számára a szerzeteséletforma vállalása nem nehezen viselhető teher, hanem a szeretetben való növekedés és tökéletesedés segítője. Az örök fogadalom elhagyása ugyan segítheti az illető ilyen irányú lelki érését, de sok esetben az elhagyás csak káros, mert a fiatal szerzetes, aki még bizonytalannak érzi magát, nem hivatásában, hanem bizonytalanságában erősödik meg. Ha az előljárók úgy látják, hogy valaki nem való a szerzetbe, elbocsátását ne halogassák, mert az ilyenek épp oly nehezen és lassan tudnak visszailleszkedni a világi életbe, mint amilyen nehezen és lassan illeszkedtek a szerzeteséletbe. Azok a rendek, amelyek az időleges fogadalom helyébe az elkötelezettségnek valami más formáját választják, jól fontolják meg, hogy miért eszközlik ezt a választást és mit léptetnek az időleges fogadalom helyébe. Mindenesetre időleges fogadalom nélkül is elő lehet készíteni a fiatal szerzeteseket az örök fogadalomra.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az újoncidió elteltével sok fiatal még egyáltalán nem érett arra, hogy bármilyen fogadalmat is tegyen. Ezért kérték egyes rendek, hogy a náluk szokásos időleges fogadalom helyébe az elkötelezettségnek valami más, lazább formáját léptessék életbe. Bármilyen is legyen ennek az elkötelezettségnek az alakja, szükséges, hogy szövegében a három evangéliumi tanácsra valami módon utalás történjék.

Az újoncidió alatt nem egy fiatal komoly nehézségekkel küzd és ezek a nehézségek az újoncidió leteltével is megmaradnak. Ilyen esetben engedjék meg az előljárók, hogy az illető a szerzetesházon kívül éljen egy ideig, hogy nehézségeivel alaposabban és gyakorlatilag is szembenézhesen. De adódhat eset, hogy ez sem elég. Ilyenkor bocsássák el az illetőt, hadd menjen vissza a világra. Bocsássák el avval, hogy visszatérhet a rendbe, és nem is kell újból noviciátust végeznie, ha mégis úgy találja, hogy a szerzeteséletre hívja őt a jó Isten.

A szerzetesek ügyeit intéző római kongregáció utasításának a másodlik része azokat a jogi normákat sorolja fel, amelyek szerint az egyes rendeknek az újoncok nevelését meg kell újítaniok. Végül a rövid harmadik részben a kongregáció figyelmeztet mindenkit, hogy az egyházjog előírásai, amennyiben nem ütköznek az utasításban foglaltakkal, érvényben maradnak, az itt közölt engedélyeket delegálni nem lehet; ha egyes rendek reformkáptalanjukat már megtartották, döntsék el, hogy a fiatalok nevelésére elrendelt reformokat bevezethetik-e, vagy pedig erre is nagykáptalanig kell-e összehívni, ill. a dolgokat a legközelebbi nagykáptalanig elhalaszthatják-e. Az utasításban foglalt normák az utasítás kihirdetése napján érvénybe is léptek.

Orbán Miklós